

Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции във връзка с предприетите от органите на Република България действия за ограничаване на пандемията от COVID-19 и последиците от тях

(Загл. изм. на 10.12.2020г.)

Утвърден от БНБ на 10.04.2020г. и с изменения, утвърдени от БНБ на 09.07.2020г. и на 10.12.2020г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Във връзка с пандемията от COVID-19,

- водени от стремежа си да осигурят стабилна, надеждна и сигурна финансова система, устойчива на извънредни външни събития и влияния;
- изразявайки готовност да съдействат по балансиран начин за запазване интересите и клиентите си, като продължат да осигуряват високо качество на банковите услуги;
- стремейки се да предложат облекчаващ механизъм за обслужване на редовните експозиции на своите клиенти – кредитополучатели, засегнати от мерките във връзка с пандемията от COVID-19, банките и техните дъщерни дружества – финансови институции, въз основа на писмо на Българската народна банка с изх. № БНБ-34578/03.04.2020 г. и в изпълнение на Насоки на Европейския банков орган (ЕБО) относно законодателните и частните мораториуми върху плащанията по кредити, прилагани с оглед на кризата, предизвикана от COVID-19 (EBA/GL/2020/02 от 2 април 2020 г.), изменени с Насоки на ЕБО (EBA/GL/2020/08 от 25 юни 2020 г.) за изменение на Насоки EBA/GL/2020/02 и с Насоки на ЕБО (EBA/GL/2020/15 от 2 декември 2020 г.) за изменение на Насоки EBA/GL/2020/02 изготвиха и предлагат на клиентите си следните общи възможности за отсрочване и уреждане на задължения:

II. ОБЩИ ПРАВИЛА

1. Уредените по-долу правила за отсрочване и уреждане на задължения се прилагат по отношение на клиенти, които отговарят кумулативно на следните условия:

- 1.1.** */Изм., утвърдено от БНБ на 10.12.2020г./* Кредитополучатели (клиенти на банките), с изключение на кредитни институции, които имат или очакват затруднения при погасяване на задълженията си, съгласно сключения с кредитора договор, във връзка с пандемията от COVID-19 и ограниченията, въведени със Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020г. и със Закона за здравето, както и техните последици.
- 1.2.** */Изм., утвърдено от БНБ на 10.12.2020г./* Към 01.03.2020г. и към датата на подаване на Искането за отсрочване, задълженията на клиентите по т. 1.1 са редовно обслужвани или с просрочие не повече от 90 дни.
- 1.3.** Клиентите изразяват изрично желание да се възползват от облекченията, предлагани от кредитора.

2. Общи параметри на облекченията

- 2.1.** Всяка банка, приела да прилага настоящия ред, обявява публично предлаганите облекчения на своя сайт, в банковите салони и по друг подходящ начин. Обявлението се счита отправено до всички клиенти, отговарящи на горните изисквания. В обявлението се посочва

редът, по който банката ще договаря отсрочване на задълженията, както и началният момент, от който то ще бъде прилагано.

- 2.2.** */Изм., утвърдено от БНБ на 09.07.2020г., изм., утвърдено от БНБ на 10.12.2020г./* Отсрочват се задължения за срок до 9 месеца, който изтича не по-късно от 31.12.2021г. Крайната дата може да варира в зависимост от датата, на която клиентът е поискал да се възползва от отсрочването и от наличието на просрочени вноски към тази дата.
- 2.3.** Отсрочването може да обхване всички изискуеми суми или само главница. За краткост периодът на отсрочване ще бъде наричан и „гратисен период“.
- 2.4.** Непогасените на първоначално договорените падежи суми се погасяват на части след изтичане на гратисния период, съгласно приложимия механизъм на отсрочване, освен ако изрично е предвидено друго в приложимия механизъм.
- 2.5.** */Изм., утвърдено от БНБ на 09.07.2020г., изм., утвърдено от БНБ на 10.12.2020г./* Отсрочване може да поиска всеки клиент, който отговаря на изискванията по т. 1, най-късно до 23.03.2021г., а кредиторът трябва да е взел решение до 31.03.2021г.
- 2.6.** Искането може да включва както непогасени в срок вноски преди подаване на искането, така и вноски с ненастъпил падеж. Ако към датата на отправяне на искането за отсрочване клиентът не е в забава, отсрочването се прилага само за в бъдеще – по отношение на вноски с ненастъпил падеж.
- 2.7.** Датата, на която е направено искането на клиента да ползва отсрочване, не променя общия времеви обхват на отсрочването, съгласно т. 2.2.
- 2.8.** Клиентът има възможност да се откаже от предоставения гратисен период по-рано от предвиденото и да поиска изготвяне на погасителен план.
- 2.9.** Предлаганите механизми за отсрочване и уреждане на задължения се отнасят само за такива, произтичащи от договори, сключени преди 31.03.2020 г.
- 2.10.** */Изм., утвърдено от БНБ на 09.07.2020г., изм., утвърдено от БНБ на 10.12.2020г./* Експозиции, за които е извършено отсрочване по този Ред преди 30.09.2020г. могат да бъдат допълнително отсрочвани, като общият период на отсрочването не може да надвишава 9 месеца.

III. МЕХАНИЗМИ НА РАЗСРОЧВАНЕ

- 1. Механизъм № 1 – отсрочване на главница и лихва за до 9 месеца** */Изм., утвърдено от БНБ на 10.12.2020г./*
 - 1.1.** */Изм., утвърдено от БНБ на 09.07.2020г., изм., утвърдено от БНБ на 10.12.2020г./* Дължимите суми (главница и лихва) се отсрочват за срок до 9 месеца, но не по-късно от 31.12.2021г.
 - 1.2.** */Изм., утвърдено от БНБ на 10.12.2020г./* Целият остатък от дълга, заедно с неплатената главница по време на гратисния период по т. 1.1, се погасяват съгласно нов погасителен план за срок с до 9 месеца по-дълъг от първоначалния, в зависимост от броя на отсрочените вноски.
 - 1.3.** Към всяка вноска по погасителния план до изтичане на срока на кредита или друг разумен по-кратък период, договорен с кредитополучателя, се добавя равна част от непогасената по време на гратисния период лихва.
- 2. Механизъм № 2 – отсрочване на главница за до 9 месеца** */Изм., утвърдено от БНБ на 10.12.2020г./*
 - 2.1.** */Изм., утвърдено от БНБ на 09.07.2020г., изм., утвърдено от БНБ на 10.12.2020г./* Дължимите суми по главница се отсрочват за срок до 9 месеца, но не по-късно от 31.12.2021г.
 - 2.2.** Дължимата за периода лихва се плаща, съгласно договора.

2.3. */Изм., утвърдено от БНБ на 10.12.2020г./* След изтичане на gratuitния период се изготвя нов погасителен план, който да обхване целия остатък от дълга, включително неплатена главница по време на gratuitния период. Новият погасителен план се удължава в зависимост от броя на неплатените вноски, но с не повече от 9 месеца.

3. Механизъм № 3, приложим за револвиращи продукти

3.1. */Изм., утвърдено от БНБ на 09.07.2020г., изм., утвърдено от БНБ на 10.12.2020г./* Револвиране на кредитна линия се допуска, въпреки че дължими вноски или част от тях не са погасени. Погасяването на вноските се отлага до 9 месеца, но не по-късно от 31.12.2021г.

3.2. */Изм., утвърдено от БНБ на 09.07.2020г., изм., утвърдено от БНБ на 10.12.2020г./* Не се формира минимална сума за револвиране на кредитен лимит по кредитна карта, считано най-рано от 01.02.2020 г., за срок до 9 месеца, но не по-късно от 31.12.2021г. След изтичане на gratuitния срок формирането на минимална сума за револвиране се възстановява и кредитът се обслужва съгласно първоначалния договор.

3.3. */Изм., утвърдено от БНБ на 09.07.2020г., изм., утвърдено от БНБ на 10.12.2020г./* За срок до 9 месеца, но не по-късно от 31.12.2021г. дължимата месечна лихва по кредит – овъдрафт, се погасява за сметка на неувоен лимит или плащането ѝ се отсрочва за срок до 9 месеца след изтичане на gratuitния период.

3.4. Точки 3.1, 3.2 и 3.3 се прилагат поотделно към посочените в тях кредитни продукти.

4. Избор на механизъм

4.1. Изборът на механизъм за отсрочване на задължения се извършва по взаимно съгласие на страните.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

- 1.** Настоящият ред за отсрочване и уреждане на задължения е приет от Управителния съвет на Асоциацията на Банките в България (АББ). Всяка банка, която желае да го прилага, заявява това изрично с писмо до АББ, подписано от управляващите и представляващи банката лица, като списъкът на банките, изпратили такива заявления в АББ, се предоставя от АББ на Българската народна банка заедно с приетия от УС на АББ ред.
- 2.** Редът за отсрочване и уреждане на задължения, както и евентуални необходими промени в него, включително в сроковете по т. 2.5, се прилагат след изрично одобрение от Българската народна банка.
- 3.** Редът, предвиден в предходните точки, се прилага съответно и по отношение на финансови институции – дъщерни дружества на банка.
- 4.** Извън обхвата на настоящия ред кредиторите могат да договарят с клиентите си индивидуални схеми на отсрочване, различни от уредените в предходните точки, както и други облекчения.